

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

Vydává:

Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrn.cz
<http://www.iabrn.cz>

Odpovědný redaktor:

Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk:

Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio

Na titulním listě:

1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbírka map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.

Tisk:

BEKROS

Náklad:

350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

černá, s příměsí fragmentů spálených kostí, a na povrchu byly někdy patrný i otisky prstů. Z masy amorfních kusů se morfologicky vyčleňují úlomky jednostranně zakulacené (fragmenty boků a hřbetů zvířat?), válkovité (končetiny zvířat?), kulovité a polokulovité. Z blíže definovatelných tvarů určil A. Bohmers trup zvířete (bizona?, 1939/69, Nr. 3718, zničeno při pádu), 2 fragmenty hlavičky "tygra" (1940/24, Nr. 7200) a další fragment hlavičky též šelmy (1942/10, Nr. 15549).

Popis předmětů v RM Mikulov (obr. 6):

1. Fragment s částí tvarovaného povrchu, naznačující charakteristický hřbet zvířete. Světle žlutošedá spraš. Š = 25, v = 17, t = 12.5 mm.
2. Amorfni úlomek. Světle žlutošedá spraš. Š = 25, v = 16, t = 10 mm.
3. Amorfni úlomek. Světle žlutošedá spraš. Š = 23, v = 19, t = 12.5 mm.
4. Amorfni úlomek. Světle žlutošedá spraš, místa tmavé skvrny. Š = 30, v = 27, t = 12.5 mm.

Uvedené předměty zapadají surovinou, technologií, rozměry i tvarem do variační šíře velkých souborů z Dolních Věstonic i Pavlova.

Jiří Svoboda, AÚ AV ČR Brno
Ondrej Šedo, RM Mikulov

Literatura:

Bohmers, A. 1944: Die Erforschung des altsteinzeitlichen Lagerplatzes Unterwisternitz. Bericht über die Ausgrabungen der Jahre 1939 bis 1942. Rkp., Archiv AÚ Brno-D. Věstonice.

Klanicová, E. 1996: PhDr. Karel Jüttner – 35 let od úmrtí. Pravěk NŘ 1994/4, 397-399.

Klima, B. 1981: Střední část paleolitické stanice u Dolních Věstonic. Památky archeologické 72, 5-92.

Jüttner, K. 1940: Die erdgeschichtliche Entwicklung der Pollauer Berge. Mikulov.

Jüttner, K. 1942: Beiträge zur Geologie der Pollauer Berge. Niederdonau-Natur und Kultur 16. Wien-Leipzig.

Summary:

Four pieces of burnt clay (Fig. 6) were recently identified in the collections of the Regional Museum, Mikulov, as originating from the excavation of A. Bohmers in 1939-1940.

KRATOCHVILKA (okr. Brno-venkov) SV okraj obce. Mladý paleolit. Sídliště (?). Povrchový průzkum.

Na vrcholové plošině výrazného návrší (kóta 388, 6 m) a na jeho jihovýchodním svahu, které se nachází při SV okraji obce, bylo koncem roku 2000 nalezeno několik bíle patinovaných ústřepů. Jde o nejbližší S a JV okoli areálu zemědělského družstva a nadmořská výška nálezů se pohybuje mezi 374-394 m (poloha lokality v ZM 1:10 000, mapa 24-34-06 je mezi body 374 mm Z s. č., 333 mm J s. č. a 342 mm Z s. č., 361 mm J s. č.). Lokalita s největší pravděpodobností pokračuje do přilehlé zastavěné části obce. Štípaná industrie je řidce rozptýlena v kamenité ornici a je z období mladého paleolitu. K její výrobě bylo jako suroviny použito rohovce typu Krumlovský les a křídového rohovce.

Martin Kuča, Milan Vokáč, FF MU Brno

Summary:

Upper Paleolithic industry made from a Krumlovský les – type chert and Cretaceous spongolite chert was found on the hilltop (as well as on its southeastern slope) on the northeastern margin of Kratochvilka.

MOKRÁ – HORÁKOV (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)

Mokrá-lom V. Magdalénien. Sídliště. Záchranný výzkum. Uložení: AÚ AV ČR Brno.

V roce 2000 byl ukončen výzkum lokality odkryvem zbývajících 11 m² plochy. Získáno bylo 83 artefaktů štípané kamenné industrie. Celkem tak v letech 1996-2000 bylo prozkoumáno více než 100 m² plochy stanice (obr. 7) a lokalita dohromady poskytla 1148 artefaktů štípané kamenné industrie.

Surovinové spektrum posuzoval A. Přichystal (Škrda - Kos - Přichystal 1999) na souboru 98 ústřepů z výzkumu z let 1996-1998. Identifikovány byly importované silicity z glacigenních sedimentů (31.6% souboru) doprovázené lokálními moravskými rohovci - rohovcem typu Olmučany (16.3%) a křídovým spongiovým rohovcem (typický představoval 14.3% souboru, dalších 20.4% představovaly atypické variety). Na základě makroskopického porovnání Přichystalem posuzované kolekce se zbytkem materiálu z výzkumných sezón 1999 a 2000 je možno konstatovat, že Přichystalem prezentované údaje charakterizují celý soubor.

Technologické spektrum industrie je prezentováno v tab. 3 a typologické spektrum v tab. 3.

Lokalita byla předběžně klasifikována jako typ A-a a možností pozdějšího rozšíření na B-b (ve smyslu klasifikace Wenigera 1989; Škrda - Kos - Přichystal 1999, 60). Na základě nových nálezů se pohled na lokalitu výrazněji nemění a navržená klasifikace je možno rozšířit na typ B-b.